Interpolare.

Fie o funcţie reală $f : [a,b]\rightarrow R$, cunoscută numai într-un număr limitat de puncte numite *noduri*, (ansamblul acestora constituind *suportul interpolării*): $x_1, x_2, \dots, x_n$ prin valorile $f(x_1), f(x_2), \dots, f(x_n)$.

Vom aproxima comportarea funcţiei în afara acestor puncte printr-un *polinom generalizat de interpolare*, de forma:

$P_n(x)=a_1u_1(x)+a_2u_2(x)+\dots+a_nu_n(x)$

în care funcţiile liniar independente

$u_1(x), u_2(x), \dots, u_n(x)$

sunt cunoscute şi constituie *baza interpolării*.

Aceasta poate fi formată din funcţii simple: polinoame, funcţii trigonometrice, exponenţiale, etc.

Determinarea polinomului generalizat de interpolare (i.e. a coeficienţilor) se face, impunând ca pe suportul interpolării polinomul de interpolare să coincidă cu funcţia f.

$P_n(x_i)=f(x_i),\ \ i=1:n$ *condiţii de interpolare*

Condiţiile de interpolare conduc la sistemul de ecuaţii liniare

$$\sum_{i=0}^{n} a_k \cdot u_k(x_i) = f(x_i), \qquad i = 0 : n$$

$U.a=f$

$$U = \begin{bmatrix} u_{00} & u_{01} & \cdots & u_{0n} \\ u_{10} & u_{11} & \cdots & u_{1n} \\ \cdots & & \ddots & \\ u_{n0} & u_{n1} & \cdots & u_{nn} \end{bmatrix} \qquad \underline{a} = \begin{bmatrix} a_0 \\ a_1 \\ \cdots \\ a_n \end{bmatrix} \qquad \underline{f} = \begin{bmatrix} f_0 \\ f_1 \\ \cdots \\ f_n \end{bmatrix}$$

cu $u_{ij}=u_j(x_i),\ \ f_i=f(x_i)$

$$P(x) = \sum_{k=0}^{n} a_k u_k(x) = u^T a = u^T U^{-1} f = l^T f$$

$$P(x) = \sum_{k=0}^{n} l_k(x) \cdot f(x_k)$$

$$l^T(x) = u^T(x) \cdot U^{-1} = \left[u_1(x) \ \ u_2(x) \ \ \dots \ \ u_n(x)\right] \cdot U^{-1} = \left[l_1(x)\ l_2(x) \dots l_n(x)\right]$$

$$l_k(x_i) = 0, \qquad i \neq k,$$
$$l_k(x_k) = 1.$$

Pentru baza polinomială $u_1(x)=1,\ u_2(x)=x, \dots, u_n(x)=x^{n-1}$

Funcţiile $l_k(x)$ sunt polinoame de grad $n-1$, cu rădăcinile $x_i,\ \ i=1:n,\ \ i\neq k$:

$$l_k(x) = C_k(x - x_1)\ldots(x - x_{k-1}) \cdot (x - x_{k+1})\ldots(x - x_n)$$

$$C_k = \frac{1}{(x_k - x_0)\cdots(x_k - x_{k-1})(x_k - x_{k+1})\cdots(x_k - x_n)}$$

$$l_k(x) = \prod_{i=0, i\neq k}^{n} \frac{x - x_i}{x_k - x_i}$$

Polinomul de interpolare poartă în acest caz numele de *polinom de interpolare Lagrange* şi are forma

$$P_n(x) = \sum_{k=0}^{n} f(x_k) \cdot \prod_{i=0, i\neq k}^{n} \frac{x - x_i}{x_k - x_i}$$

Sistemul determinat de condiţiile de interpolare este

$$\sum_{k=0}^{n} a_k \cdot x_i^k = f(x_i)$$

$$\begin{bmatrix} 1 & x_1 & x_1^2 & \cdots & x_1^{n-1} \\ 1 & x_2 & x_2^2 & \cdots & x_2^{n-1} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 1 & x_n & x_n^2 & \cdots & x_n^{n-1} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ \cdots \\ a_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \cdots \\ y_n \end{bmatrix}$$

Acesta are determinant *Vandermonde*, care este nenul dacă punctele sunt distincte, caz în care sistemul este compatibil determinat, cu soluţie unică, ceeace implică un polinom de interpolare unic.

```
function a=coefLagr(x,y)
% calcul coeficienti polinom Lagrange
x = x(:);
n = length(x); % grad polinom n-1
V = ones(n,n);
for j=2:n
   V(:,j) = V(:,j-1).* x;
end;
a = V \ y;
```

Alte forme ale polinomului de interpolare Lagrange

$$\pi(x) = \prod_{i=0}^{n} (x - x_i)$$

$$\pi'(x) = \sum_{k=0}^{n} \prod_{i=0, i\neq k}^{n} (x - x_i) \quad \pi'(x_k) = \prod_{i=0, i\neq k}^{n} (x_k - x_i)$$

$$l_k(x) = \prod_{i=0, i\neq k}^{n} \frac{x - x_i}{x_k - x_i} = \frac{1}{x - x_k} \cdot \frac{\prod_{i=0}^{n} (x - x_i)}{\prod_{i=0, i\neq k}^{n} (x_k - x_i)}$$

$$l_k(x) = \frac{1}{x - x_k} \cdot \frac{\pi(x)}{\pi'(x_k)}$$

$$\mathbf{P}(\mathbf{x}) = \sum_{k=0}^{n} \mathbf{f}(\mathbf{x}_k)\, \mathbf{l}_k(\mathbf{x}) = \pi(\mathbf{x}) \sum_{k=0}^{n} \frac{\mathbf{f}(\mathbf{x}_k)}{(\mathbf{x} - \mathbf{x}_k)\, \pi'(\mathbf{x}_k)}$$

```
function b = Lagrange(a, x, y)
% valoare polinom Lagrange in a
%Intrări:
%  a = abscisa în care se cere polinomul
%  x = abscisele celor n+1 puncte
%  y = ordonatele celor n+1 puncte
%Ieşiri:valoare polinom interpolare în a
n = length(x); % numar puncte
 b = 0;
 for i = 1 : n
   prod = y(i);
   for j = 1 : n
     if i~=j
       prod=prod*(a-x(j))/(x(i)-x(j));
     end;
   end;
   b = b + produs;
 end
```

Complexitatea metodei este $\mathbf{O(n^2)}$.

$$\mathbf{V} = \begin{bmatrix} 1 & \mathbf{a} - \mathbf{x}_1 & \cdots & \mathbf{a} - \mathbf{x}_1 \\ \mathbf{a} - \mathbf{x}_2 & 1 & \cdots & \mathbf{a} - \mathbf{x}_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{a} - \mathbf{x}_n & \mathbf{a} - \mathbf{x}_n & & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{U} = \begin{bmatrix} 1 & \mathbf{x}_2 - \mathbf{x}_1 & \cdots & \mathbf{x}_n - \mathbf{x}_1 \\ \mathbf{x}_1 - \mathbf{x}_2 & 1 & \cdots & \mathbf{x}_n - \mathbf{x}_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{x}_1 - \mathbf{x}_n & \mathbf{x}_2 - \mathbf{x}_n & \cdots & 1 \end{bmatrix}$$

Se observă că multiplicatorii Lagrange reprezintă raportul produselor pe coloane ale celor două matrice:

$$\mathbf{L} = \begin{bmatrix} \mathbf{l}_1 & \mathbf{l}_2 & \cdots & \mathbf{l}_n \end{bmatrix} = \mathbf{prod}(\mathbf{V}) \cdot / \, \mathbf{prod}(\mathbf{U})$$

Valoarea polinomului Lagrange într-un punct de abscisă $\mathbf{a}$

$$\mathbf{b} = \sum_{i=1}^{n} \mathbf{l}_i \cdot \mathbf{y}_i = \mathbf{prod}(\mathbf{V}) \cdot / \, \mathbf{prod}(\mathbf{U}) * \mathbf{y}$$

$$\mathbf{U} = \begin{bmatrix} \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_1 & \cdots & \mathbf{x}_1 \\ \mathbf{x}_2 & \mathbf{x}_2 & \cdots & \mathbf{x}_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{x}_n & \mathbf{x}_n & \cdots & \mathbf{x}_n \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_2 & \cdots & \mathbf{x}_n \\ \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_2 & \cdots & \mathbf{x}_n \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{x}_1 & \mathbf{x}_2 & \cdots & \mathbf{x}_n \end{bmatrix} + \mathbf{I}_n$$

$$\mathbf{U} = \begin{bmatrix} \mathbf{x}_1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & \mathbf{x}_2 & \cdots & 0 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 0 & 0 & \cdots & \mathbf{x}_n \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 1 & 1 & \cdots & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \mathbf{x}_1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & \mathbf{x}_2 & \cdots & 0 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 0 & 0 & \cdots & \mathbf{x}_n \end{bmatrix} + \mathbf{I}_n$$

```
U=diag(x)*ones(n)-ones(n)*diag(x)+eye(n)
```

$$\mathbf{V} = \begin{bmatrix} 0 & \mathbf{a} & \cdots & \mathbf{a} \\ \mathbf{a} & 0 & \cdots & \mathbf{a} \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{a} & \mathbf{a} & \cdots & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & \mathbf{x}_1 & \cdots & \mathbf{x}_1 \\ \mathbf{x}_2 & 0 & \cdots & \mathbf{x}_2 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ \mathbf{x}_n & \mathbf{x}_n & \cdots & 0 \end{bmatrix} + \mathbf{I}_n$$

$$\mathbf{V} = \mathbf{a} * \begin{bmatrix} 0 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 0 & \cdots & 1 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 1 & 1 & \cdots & 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} \mathbf{x}_1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & \mathbf{x}_2 & \cdots & 0 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 0 & 0 & \cdots & \mathbf{x}_n \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 1 & \cdots & 1 \\ 1 & 0 & \cdots & 1 \\ \cdots & \cdots & \cdots & \cdots \\ 1 & 1 & \cdots & 0 \end{bmatrix} + \mathbf{I}_n$$

```
V=(a-diag(x))*~eye(n)+eye(n)
```

```
function b = Lagrange(a, x, y)
% valoare polinom Lagrange in a
n = length(x);
V=(a-diag(x))*~eye(n)+eye(n);
U=diag(x)*ones(n)-ones(n)*diag(x)+eye(n);
b=prod(V)./prod(U)*y;
```

```
function a = coefLagr(x, y)
%  Intrări:
%  x = tabloul absciselor celor n puncte
%  y = tabloul ordonatelor celor n puncte
%  Ieşiri:
%  a = coeficienti polinom Lagrange
a=zeros(n,1);
 z=zeros(n,1);
 % calcul coeficienţi c din (x-x(1))...(x-x(n))
 c=poly(x);
 for i = 1 : n
 % calcul coeficienţi b ai împărţirii
 % polinomului  prin x-x(i)
   [b,r]=deconv(c,[1 -x(i)]);
   % calcul  p=(x(i)-x(1))...(x(i)-x(i-1))(x(i)-x(i+1))(x(i)-x(n))
   z=x(i)-x;
   z(i)=1;
   p=prod(z);
```

```
   a(1:n)=a(1:n)+y(i)*b(1:n)/p;
 end
```

Polinomul de interpolare de grad poate fi calculat prin recurenţă, folosind polinoame de interpolare de grad mai mic.
Dacă se notează $\sigma=\{i_1,i_2,\dots,i_p\}$ şi,P_σ - polinomul de interpolare ce trece prin punctele $(x_{i1},y_{i1}),(x_{i2},y_{i2}),\dots,(x_{ip},y_{ip})$
atunci polinomul de interpolare definit pe ansamblul extins de puncte $\sigma+j+k= \sigma \cup \{j,k\}$

$$P_{\sigma+j+k}(x) = \frac{(x - x_j)P_{\sigma+k}(x) - (x - x_k)P_{\sigma+j}(x)}{x_k - x_j}$$

Metoda Neville are forma:

$$Q_{ij}(x) = \frac{(x - x_{i-j}) \cdot Q_{i,j-1}(x) - (x - x_i) \cdot Q_{i-1,j-1}(x)}{x_i - x_{i-j}}$$

în care s-a notat $Q_{ij}=P_{i-j,\dots,i}$ polinomul de interpolare prin punctele $(x_{i-j},y_{i-j}),\dots,(x_i,y_i)$
Se porneşte cu polinoamele de interpolare de grad 0, reprezentate prin $y_1,y_2,\dots,y_n$, formându-se polinoamele de interpolare de grad `1, 2, ...`, ş.a.m.d. conform tabloului

$x_1\ \ y_1\ =\ Q_{11}$
$x_2\ \ y_2\ =\ Q_{21}\ \ Q_{22}$
$x_3\ \ y_3\ =\ Q_{31}\ \ Q_{32}\ \ Q_{33}$

$x_n\ \ y_n\ =\ Q_{n1}\ \ Q_{n2}\ \ Q_{n3}\dots Q_{nn}$

```
function b = Neville (x, y, a)
% Intrări:
%  a = abscisa în care se calculează polinomul
%  x = tabloul absciselor celor n+1 puncte
%  y = tabloul ordonatelor celor n+1 puncte
% Ieşiri:
%  b = valoare polinom de interpolare
   n = length(x);
   q = y
   for  i = 1 : n
    for  j = 1 : n
      q(j)=((a-x(j-i))*q(j)-(a-x(j))*q(j-i))/(x(j)-x(j-i));
    end
   end
   b = q(n);
```

Diferenţe divizate

$$F_0[x_0] = f(x_0)$$

$$F_1[x_0,x_1] = \frac{F_0[x_0] - F_0[x_1]}{x_0 - x_1}$$

$$F_p[x_0, \dots, x_p] = \frac{F_{p-1}[x_0, \dots, x_{p-1}] - F_{p-1}[x_1, \dots, x_p]}{x_0 - x_p}$$

$$F_p[x_0, \dots, x_p] = \sum_{k=0}^{p} \frac{f(x_k)}{\pi'(x_k)} = \sum_{k=0}^{p} \frac{f(x_k)}{\prod_{i=0}^{p} (x_k - x_i)}$$

$$F_1[x_1, x_1] = \lim_{x_0 \to x_1} F_1[x_0, x_1] = \lim_{x_0 \to x_1} \frac{f(x_0) - f(x_1)}{x_0 - x_1} = f'(x_1),$$

$$F_{p-1}[\underbrace{x_i, \dots, x_i}_{p}] = f^{(p-1)}(x_i)$$

```
function a = DifDiv(x, y)
%  Intrări:
%   x = abscisele celor n puncte
%   y = ordonatele celor n puncte
%  Ieşiri:
%   y =diferenţe divizate de ordin 1:n
    n = length(x);
    for k = 1 : n-1
       y(k+1:n)=(y(k+1:n)-y(k))./(x(k+1:n)-x(k));
    end
    a = y(:);
```

$$(x - x_0) \cdot F_1[x, x_0] = f(x) - f(x_0)$$

$$(x - x_0) \cdot (x - x_1) \cdot F_2[x, x_0, x_1] = F_1[x, x_0] - F_1[x_0, x_1]$$

$$(x - x_0) \cdot (x - x_1) \cdot (x - x_2) \cdot F_3[x, x_0, x_1, x_2] = F_2[x, x_0, x_1] - F_2[x_0, x_1, x_2]$$

$$(x - x_0) \dots (x - x_{n-1})(x - x_n) F_{n+1}[x, x_0, \dots, x_n] = F_n[x, x_0, \dots, x_{n-1}] - F_n[x_0, x_1, x_n]$$

$$f(x) = f(x_0) + (x - x_0) \cdot F_1[x_0, x_1] + (x - x_0) \cdot (x - x_1) \cdot F_2[x_0, x_1, x_2] + \dots$$
$$+ (x - x_0) \dots (x - x_{n-1}) \cdot F_n[x_0, \dots, x_n] + (x - x_0) \dots (x - x_n) \cdot F_{n+1}[x, x_0, \dots, x_n]$$

$$f(x) = P_n(x) + R_n(x)$$

$$R_n(x) = (x - x_0) \dots (x - x_n) \cdot F_{n+1}[x, x_0, \dots, x_n]$$

$\mathbf{f}(\mathbf{x}) - \mathbf{P}_n(\mathbf{x}) = \mathbf{R}_n(\mathbf{x})$ are **n+1** rădăcini

$\mathbf{f}'(\mathbf{x}) - \mathbf{P}'_n(\mathbf{x})$ are **n** rădăcini

$\mathbf{f}^{(n)}(\mathbf{x}) - \mathbf{P}_n^{(n)}(\mathbf{x})$ are o rădăcină

$$\mathbf{P}_n^{(n)}(\mathbf{x}) = \mathbf{n}\,! \cdot \mathbf{F}_n[\mathbf{x}_0, \mathbf{x}_1, \ldots, \mathbf{x}_n]$$

$$\mathbf{f}^{(n)}(\mathbf{x}) - \mathbf{n}! \cdot \mathbf{F}_n[\mathbf{x}_0, \mathbf{x}_1, \ldots, \mathbf{x}_n] = 0$$

$$\mathbf{F}_n[\mathbf{x}_0, \mathbf{x}_1, \ldots, \mathbf{x}_n] = \frac{\mathbf{f}^{(n)}(\xi)}{\mathbf{n}!} \quad \xi \in [\mathbf{x}_0, \mathbf{x}_n]$$

$$\left|\mathbf{F}_n[\mathbf{x}_0, \mathbf{x}_1, \ldots, \mathbf{x}_n]\right| \le \frac{\left|\mathbf{f}^{(n)}(\xi)\right|}{\mathbf{n}!}$$

$$\mathbf{R}_n(\mathbf{x}) = (\mathbf{x} - \mathbf{x}_0)\ldots(\mathbf{x} - \mathbf{x}_n) \cdot \mathbf{F}_{n+1}[\mathbf{x}, \mathbf{x}_0, \mathbf{x}_1, \ldots, \mathbf{x}_n]$$

$$\left|\mathbf{R}_n(\mathbf{x})\right| \le \left|(\mathbf{x} - \mathbf{x}_0)\ldots(\mathbf{x} - \mathbf{x}_n)\right| \cdot \frac{\mathbf{M}_{n+1}(\mathbf{f})}{(\mathbf{n}+1)!}$$

$$\mathbf{M}_{n+1}(\mathbf{f}) = \left|\ \mathbf{f}^{(n+1)}(\xi)\ \right|$$

Dacă funcţia **f** este nedefinit derivabilă $\mathbf{f} \in \mathbf{C}^\infty$ atunci $\mathbf{M}_{n+1}(\mathbf{f})$ creşte foarte repede, deci majorarea este grosieră.

```
function b = Newton(a, x, y)
 % Intrări:
 % a = abscisa în care se calculează polinomul
 % x = tabloul absciselor celor n puncte
 % y = tabloul ordonatelor celor n puncte
% Ieşire:
% valoarea polinomului de interpolare în a
   n = length(x);
   a = DifDiv(x, y);
   b = a(n);
   for i = n-1:-1:1
       b = (a - x(i-1)).*b + a(i);
   end
```

Diferenţe finite

Diferenţele finite sunt notaţii folosite în formulele de interpolare. Ele se aplică unor funcţii definite în puncte echidistante $\mathbf{x}_i = \mathbf{x}_0 + i\mathbf{h}$,

- *diferenţe progresive* (sau *diferenţe înainte*)

$$\Delta\mathbf{f}(\mathbf{x}_i) = \mathbf{f}(\mathbf{x}_i + \mathbf{h}) - \mathbf{f}(\mathbf{x}_i) = \mathbf{f}(\mathbf{x}_{i+1}) - \mathbf{f}(\mathbf{x}_i)$$

$$\Delta^k\mathbf{f}(\mathbf{x}_i) = \Delta^{k-1}\mathbf{f}(\mathbf{x}_{i+1}) - \Delta^{k-1}\mathbf{f}(\mathbf{x}_i)$$

- *diferenţe regresive* (sau *diferenţe înapoi*)

$$\nabla f(x_i) = f(x_i) - f(x_i - h) = f(x_i) - f(x_{i-1})$$

$$\nabla^k f(x_i) = \nabla^{k-1} f(x_i) - \nabla^{k-1} f(x_{i-1})$$

- *diferenţe centrate*

$$\delta f(x_i) = f\left(x_i + \frac{h}{2}\right) - f\left(x_i - \frac{h}{2}\right) = f\left(x_{i+\frac{1}{2}}\right) - f\left(x_{i-\frac{1}{2}}\right)$$

$$\delta^k f(x_i) = \delta^{k-1} f\left(x_{i+\frac{1}{2}}\right) - \delta^{k-1} f\left(x_{i-\frac{1}{2}}\right)$$

Diferenţele finite pot fi exprimate prin intermediul operatorului de deplasare $Ef(x)=f(x+h)$ şi a operatorului identic $If(x)=f(x)$.

$$\Delta f(x_i) = f(x_{i+1}) - f(x_i) = Ef(x_i) - If(x_i) = (E - I)f(x_i)$$

$$\nabla f(x_i) = f(x_i) - f(x_{i-1}) = If(x_i) - E^{-1} f(x_i) = (I - E^{-1}) f(x_i)$$

$$\delta f(x_i) = f(x_{i+1/2}) - f(x_{i-1/2})$$
$$= E^{1/2} f(x_i) - E^{-1/2} f(x_i) = (E^{1/2} - E^{-1/2}) f(x_i)$$

Pentru a trece de la diferenţele finite la diferenţe divizate se foloseşte relaţia

$$\Delta^n f(x_i) = \nabla^n f(x_{i+n}) = \delta^n f(x_{i+n/2}) = n!\, h^n F_n[x_i \ldots x_{i+n}]$$

Formulele Newton - Gregory

Fie funcţia cunoscută prin tabelul

$x_0,\ x_1, \ldots, x_n$
$y_0,\ y_1, \ldots, y_n$

în care abscisele x_i sunt echidistante şi suntem interesaţi în evaluarea funcţiei într-un punct intermediar $x \neq x_i$.
Vom considera, în mod simplificator că acest punct poate fi situat

- la începutul tabloului $x_0 < x < x_1$
- la sfârşitul tabloului $x_{n-1} < x < x_n$

Prima formulă Newton-Gregory realizează interpolare la început de tablou, adică consideră $x=x_0+uh$, cu $0<u<1$.

$$F_k[x_0, x_1, \ldots, x_k] = \frac{\Delta^k f(x_0)}{k! \cdot h^k}$$

$$P_1(x) = P_1(x_0 + u \cdot h) = p_1(u) = f(x_0) + \frac{x - x_0}{1! \cdot h} \cdot \Delta f(x_0) + \frac{(x - x_0)\cdot(x - x_1)}{2! \cdot h^2} \cdot$$
$$\cdot \Delta^2 f(x_0) + \ldots + \frac{(x - x_0)\cdot(x - x_1)\ldots(x - x_{n-1})}{n! \cdot h^n} \cdot \Delta^n f(x_0)$$

$$\mathbf{x} - \mathbf{x_k} = \mathbf{x} - \mathbf{x}_0 - (\mathbf{x_k} - \mathbf{x}_0) = \mathbf{u} \cdot \mathbf{h} - \mathbf{kh} = (\mathbf{u} - \mathbf{k})\mathbf{h}$$

$$\mathbf{p}_1(\mathbf{u}) = \mathbf{f}_0 + \frac{\mathbf{u}}{1!} \cdot \Delta\mathbf{f}_0 + \frac{\mathbf{u} \cdot (\mathbf{u} - 1)}{2!} \cdot \Delta^2\mathbf{f}_0 + \ldots + \frac{\mathbf{u} \cdot (\mathbf{u} - 1)\ldots(\mathbf{u} - \mathbf{n} + 1)}{\mathbf{n}!} \cdot \Delta^{\mathbf{n}}\mathbf{f}_0$$

$$\mathbf{p}_1(\mathbf{u}) = \mathbf{f}_0 + \binom{\mathbf{u}}{1} \cdot \Delta\mathbf{f}_0 + \binom{\mathbf{u}}{2} \cdot \Delta^2\mathbf{f}_0 + \ldots + \binom{\mathbf{u}}{\mathbf{n}} \cdot \Delta^{\mathbf{n}}\mathbf{f}_0$$

unde $\binom{\mathbf{u}}{\mathbf{k}}$ extinde notaţia combinărilor în cazul unui număr fracţionar **u**.
Formulele de interpolare Newton-Gregory 2 şi 3 se referă la interpolare la sfârşit de tablou şi se obţin exprimînd diferenţele divizate prin diferenţe regresive

$\mathbf{x=x_n-uh}$, $\mathbf{0<u<1}$

$$\mathbf{p}_2(\mathbf{u}) = \mathbf{f}_0 - \binom{\mathbf{u}}{1}\nabla\mathbf{f_n} + \binom{\mathbf{u}}{2}\nabla^2\mathbf{f_n} + \ldots + (-1)^{\mathbf{n}}\binom{\mathbf{u}}{\mathbf{n}}\nabla^{\mathbf{n}}\mathbf{f_n}$$

$\mathbf{x=x_n+uh}$, $\mathbf{-1<u<0}$

$$\mathbf{p}_3(\mathbf{u}) = \mathbf{f_n} + \binom{\mathbf{u}}{1} \cdot \nabla\mathbf{f_n} + \binom{\mathbf{u} + 1}{2} \cdot \nabla^2\mathbf{f_n} + \ldots + \binom{\mathbf{u} + \mathbf{n} - 1}{\mathbf{n}} \cdot \nabla^{\mathbf{n}}\mathbf{f_n}$$

Algoritmii de calcul ai polinomului de interpolare Lagrange prezintă proprietatea de instabilitate pentru un număr mai mare de puncte, datorită faptului că matricea Vandermonde este, în general, rău condiţionată.

Interpolare cu functii spline în clasă C^1

Vom alege polinoame de interpolare de grad mic, valabile pe subintervale

$\mathbf{x_0 < x_1 < \ldots < x_n}$
$\mathbf{f(x_0), f(x_1), \ldots, f(x_n)}$

Vom considera funcţii de interpolare liniare, locale pe subintervalele

$[\mathbf{x_0}, \mathbf{x_1}], [\mathbf{x_1}, \mathbf{x_2}], \ldots, [\mathbf{x_{n-1}}, \mathbf{x_n}]$

$\mathbf{p_i(x)=a_i x+b_i}$, $\mathbf{i=0:n-1}$

în care cei **2n** parametri se determină din *condiţiile de interpolare:*

$\mathbf{p_i(x_i)=f(x_i)}$, $\mathbf{i=0:n-1}$
$\mathbf{p_{n-1}(x_n)=f(x_n)}$

şi a *condiţiilor de racordare* (*continuitate* în punctele interioare):

$\mathbf{p_i(x_{i+1})=p_{i+1}(x_{i+1})}$, $\mathbf{i=0:n-2}$

Interpolarea liniară prezintă dezavantajul discontinuităţii derivatelor în punctele interioare.

$$\mathbf{a_i} = \frac{f(x_{i+1}) - f(x_i)}{x_{i+1} - x_i}, \qquad i = 0 : n - 1$$

$$\mathbf{b_i} = \frac{x_{i+1} \cdot f(x_i) - x_i \cdot f(x_{i+1})}{x_{i+1} - x_i}$$

Prin alegerea unor funcţii de interpolare de gradul 3 se poate realiza o interpolare Hermite, care presupune şi fixarea valorii derivatelor pe suportul interpolării

$f'(x_0), f'(x_1), \dots, f'(x_n)$

O funcţie spline cubică se exprimă sub forma:

$S_i(x)=a_i+b_i(x-x_i)+c_i(x-x_i)^2+d_i(x-x_i)^3$

sau *parametric*

$S_i(t)=a_i+b_ih_it+c_ih_i^2t^2+d_ih_i^3t^3, \quad t\in[0,1]$

în care s-a notat $h_i=x_{i+1}-x_i$ şi s-a efectuat schimbarea de variabilă:

$$t = \frac{x - x_i}{x_{i+1} - x_i} = \frac{x - x_i}{h_i}$$

Baza *Bernstein* este: $(1-t)^3,\ 3t(1-t)^2,\ 3t^2(1-t),\ t^3$ cu $t \in[0,1]$ reduce volumul de calcule necesar determinării coeficienţilor.

$$s_i(t) = a'_i(1 - t)^3 + 3b'_it(1 - t)^2 + 3c'_it^2(1 - t) + d'_it^3$$

Avem $2n+2$ condiţii de interpolare de tip Hermite:

$s_i(x_i)=f(x_i)$
$s'_i(x_i)=f'(x_i),\ i=0:n$

şi $2n-2$ condiţii de racordare (continuitate şi derivabilitate în punctele interioare):

$s_i(x_{i+1})=s_{i+1}(x_{i+1})$
$s'_i(x_{i+1})=s'_{i+1}(x_{i+1}),\ i=0:n-2$

$$a'_i = f(x_i) \qquad b'_i = f(x_i) + \frac{h_i}{3}f'(x_i)$$

$$d'_i = f(x_{i+1}) \qquad c'_i = f(x_{i+1}) - \frac{h_i}{3}f'(x_{i+1})$$

$$s_i(t) = y_i(1 - t)^3 + (3y_i + h_iy'_i)t(1 - t)^2 + (3y_{i+1} - hy'_{i+1})t^2(1 - t) + y_{i+1}t^3$$

Eroarea interpolării pentru funcţiile spline în clasă C^1 este:

$$E(x) = \frac{(x - x_0)^2 \dots (x - x_n)^2}{(2n + 2)!} \cdot f^{(2n+2)}(\xi)$$

$$E(x) = \frac{(x - x_0)^2(x - x_1)^2}{4!}f^{(4)}(\xi) = \frac{t^2(1 - t)^2h^4f^{(4)}(\xi)}{24}$$

$$\mathbf{E}(\mathbf{x}) \le \frac{(1/2)^2(1/2)^2\mathbf{h}^4\mathbf{f}^{(4)}(\xi)}{24} = \frac{\mathbf{M}_4\mathbf{h}^4}{384}$$

Funcţii spline în clasă C^2

Considerăm numai **n+1** condiţii de interpolare de tip Lagrange:

$s_i(x_i)=f(x_i)$, $i=0:n-1$
$s_{n-1}(x_n)=f(x_n)$

rezultă:

$$\mathbf{a}_i = \mathbf{f}(\mathbf{x}_i), \quad \mathbf{i} = 0 : \mathbf{n}$$

$a_i=f(x_i)$, $i=0:n-1$

$$\mathbf{a}_n \equiv \mathbf{a}_{n-1} + \mathbf{b}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1} + \mathbf{c}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}^2 + \mathbf{d}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}^3$$

$$\mathbf{a}_{n-1} + \mathbf{b}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1} + \mathbf{c}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}^2 + \mathbf{d}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}^3 = \mathbf{f}(\mathbf{x}_n) \equiv \mathbf{a}_n$$

Dispunem de mai multe grade de libertate pentru condiţiile de racordare: continuitatea valorilor şi a derivatelor de ordinul 1 şi 2 în punctele interioare

$$\mathbf{s}_i(\mathbf{x}_{i+1}) = \mathbf{s}_{i+1}(\mathbf{x}_{i+1})$$

$$\mathbf{a}_{i+1} = \mathbf{a}_i + \mathbf{b}_i\mathbf{h}_i + \mathbf{c}_i\mathbf{h}_i^2 + \mathbf{d}_i\mathbf{h}_i^3 \qquad i=0 : n-1$$

$$\mathbf{s}'_i(\mathbf{x}) = \mathbf{b}_i + 2\mathbf{c}_i(\mathbf{x} - \mathbf{x}_i) + 3\mathbf{d}_i(\mathbf{x} - \mathbf{x}_i)^2$$

$$\mathbf{s}'_i(\mathbf{x}_{i+1}) = \mathbf{s}'_{i+1}(\mathbf{x}_{i+1}) \quad , i= 0 : n-2$$

$$\mathbf{b}_{i+1} = \mathbf{b}_i + 2\mathbf{c}_i\mathbf{h}_i + 3\mathbf{d}_i\mathbf{h}_i^2$$

pe care o prelungim cu **i=0:n-1**, introducând notaţia

$$\mathbf{b}_n \equiv \mathbf{b}_{n-1} + 2\mathbf{c}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1} + 3\mathbf{d}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}^2$$

$$\mathbf{s}''_i(\mathbf{x}) = 2\mathbf{c}_i + 6\mathbf{d}_i(\mathbf{x} - \mathbf{x}_i) \text{ cu } i=0:n-2$$

$$\mathbf{c}_{i+1} = \mathbf{c}_i + 3\mathbf{d}_i\mathbf{h}_i$$
$$\mathbf{c}_n \equiv \mathbf{c}_{n-1} + 3\mathbf{d}_{n-1}\mathbf{h}_{n-1}$$

s-au obţinut astfel **4n-2** relaţii, mai putem impune 2 condiţii suplimentare

$$\mathbf{S}''_0(\mathbf{x}_0) = 0, \qquad \mathbf{S}''_{n-1}(\mathbf{x}_n) = 0$$

care definesc *funcţiile spline naturale* şi

$$\mathbf{S}'_0(\mathbf{x}_0) = \mathbf{f}'(\mathbf{x}_0), \qquad \mathbf{S}'_{n-1}(\mathbf{x}_n) = \mathbf{f}'(\mathbf{x}_n)$$

pentru *funcţii spline tensionate*

$$a_i = f(x_i), \qquad i = 0 : n-1$$

$$d_i = \frac{c_{i+1} - c_i}{3h_i}, \qquad i = 0 : n-1$$

$$b_i = \frac{a_i - a_{i-1}}{h_{i-1}} + \frac{c_{i-1} + 2c_i}{3} h_{i-1}, \quad i = 1 : n-1$$

$$h_{i-1}c_{i-1} + 2 \cdot (h_{i-1} + h_i) \cdot c_i + h_i \cdot c_{i+1} = \frac{3 \cdot (a_{i+1} - a_i)}{h_i} - \frac{3 \cdot (a_i - a_{i-1})}{h_{i-1}}$$

$$h_{i-1} \cdot c_{i-1} + 2 \cdot (h_{i-1} + h_i) \cdot c_i + h_i \cdot c_{i+1} = \frac{3 \cdot (a_{i+1} - a_i)}{h_i} - \frac{3 \cdot (a_i - a_{i-1})}{h_{i-1}}$$

$$S_0''(x_0) = 2 \cdot c_0 + 6d_0 \cdot (x_0 - x_0) = 0 \Rightarrow c_0 = 0$$

$$S_{n-1}''(x_n) = 2 \cdot c_{n-1} + 6 \cdot d_{n-1} \cdot h_{n-1} \equiv 2 \cdot c_n = 0 \Rightarrow c_n = 0$$

$$\begin{bmatrix} h_0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ h_0 & 2(h_0 + h_1) & h_1 & \dots & 0 \\ & \dots & & \ddots & \\ & & h_{n-2} & 2(h_{n-2} + h_{n-1}) & h_{n-1} \\ & & 0 & 0 & h_{n-1} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} c_0 \\ c_1 \\ \dots \\ c_{n-1} \\ c_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} g_0 \\ g_1 \\ \dots \\ g_{n-1} \\ g_n \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} g_0 \\ g_1 \\ \dots \\ g_{n-1} \\ g_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ \dfrac{3(a_2 - a_1)}{h_1} - \dfrac{3(a_1 - a_0)}{h_0} \\ \dots \\ \dfrac{3(a_n - a_{n-1})}{h_{n-1}} - \dfrac{3(a_{n-1} - a_{n-2})}{h_{n-2}} \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$S_0'(x_0) = b_0 + 2c_0(x_0 - x_0) + 3d_0(x_0 - x_0)^2 = b_0 = f'(x_0)$$

$$b_0 = \frac{a_1 - a_0}{h_0} - \frac{h_0}{3}(2c_0 + c_1) = f'(x_0)$$

$$2h_0c_0 + h_0c_1 = 3f'(x_0) - \frac{a_1 - a_0}{h_0}$$

$$S_{n-1}'(x_n) = b_{n-1} + 2c_{n-1}h_{n-1} + 3d_{n-1}h_{n-1}^2 = b_n = f'(x_n)$$

$$b_n = f'(x_n) = b_{n-1} + 2c_{n-1}h_{n-1} + (c_n - c_{n-1})h_{n-1} =$$

$$\frac{a_n - a_{n-1}}{h_{n-1}} - \frac{h_{n-1}}{3}(2c_{n-1} + c_n) + h_{n-1}c_{n-1} + h_{n-1}c_n,$$

$$\mathbf{h}_{n-1}\mathbf{c}_{n-1} + 2\mathbf{h}_{n-1}\mathbf{c}_n = 3\mathbf{f}'(\mathbf{x}_n) - \frac{3}{\mathbf{h}_{n-1}}(\mathbf{a}_n - \mathbf{a}_{n-1})$$

$$\begin{bmatrix} 2\mathbf{h}_0 & \mathbf{h}_0 & 0 & \cdots & 0 \\ \mathbf{h}_0 & 2(\mathbf{h}_0 + \mathbf{h}_1) & \mathbf{h}_1 & \cdots & 0 \\ & \cdots & & \ddots & \\ & & \mathbf{h}_{n-2} & 2(\mathbf{h}_{n-2} + \mathbf{h}_{n-1}) & \mathbf{h}_{n-1} \\ & & 0 & \mathbf{h}_{n-1} & 2\mathbf{h}_{n-1} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} \mathbf{c}_0 \\ \mathbf{c}_1 \\ \cdots \\ \mathbf{c}_{n-1} \\ \mathbf{c}_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \mathbf{g}_0 \\ \mathbf{g}_1 \\ \cdots \\ \mathbf{g}_{n-1} \\ \mathbf{g}_n \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} \mathbf{g}_0 \\ \mathbf{g}_1 \\ \cdots \\ \mathbf{g}_{n-1} \\ \mathbf{g}_n \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{3(\mathbf{a}_1 - \mathbf{a}_0)}{\mathbf{h}_0} - 3\mathbf{f}'(\mathbf{x}_0) \\ \frac{3(\mathbf{a}_2 - \mathbf{a}_1)}{\mathbf{h}_1} - \frac{3(\mathbf{a}_1 - \mathbf{a}_0)}{\mathbf{h}_0} \\ \cdots \\ \frac{3(\mathbf{a}_n - \mathbf{a}_{n-1})}{\mathbf{h}_{n-1}} - \frac{3(\mathbf{a}_{n-1} - \mathbf{a}_{n-2})}{\mathbf{h}_{n-2}} \\ 3\mathbf{f}'(\mathbf{x}_n) - \frac{3(\mathbf{a}_n - \mathbf{a}_{n-1})}{\mathbf{h}_{n-1}} \end{bmatrix}$$